

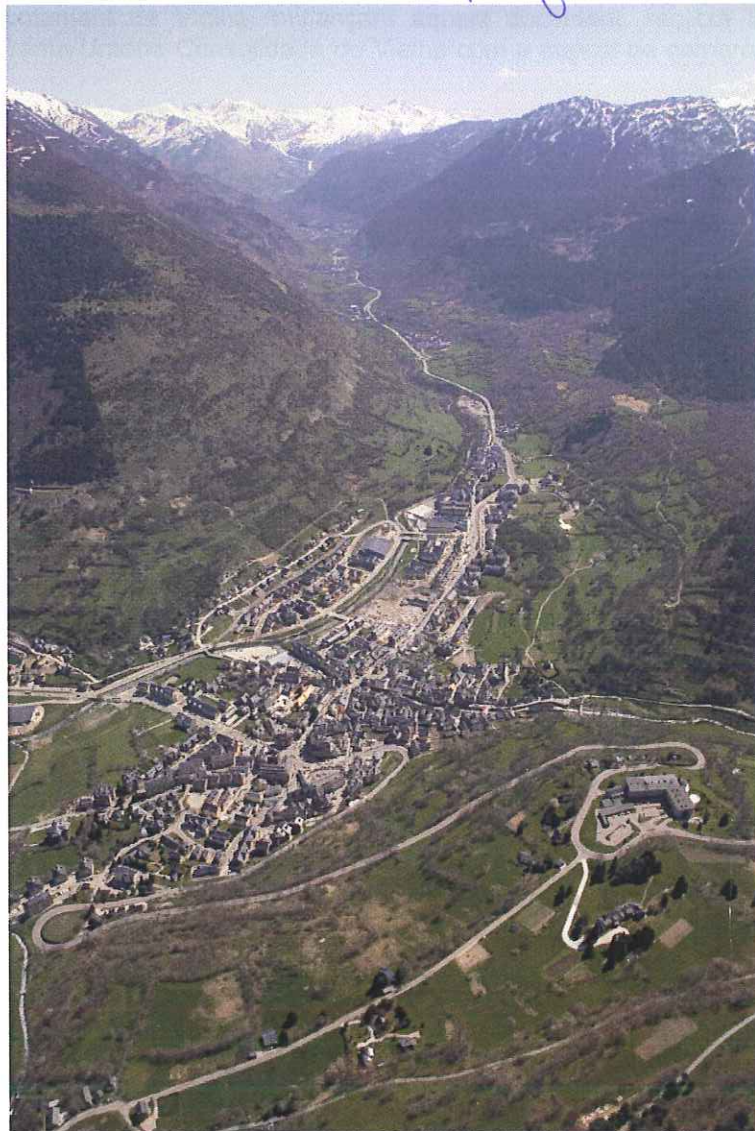
---

aprobacion iniciais Plen

26 MAYO 2010

ETH SECRETARI

Ajuntament de
VIELHA e MIJARAN

**MEMORIA JUSTIFICATIVA DE DELIMITACIÓ DE LA TRAMA URBANA CONSOLIDADA
DEL NUCLI URBA DE VIELHA – MUNICIPI DE VIELHA E MIJARAN - LLEIDA**

En referència al nou Decret Llei 1/2009, del 22 de Desembre, d'Ordenació dels Equipaments Comercials, en compliment de l'article 8 sobre **Delimitacions de les Trames Urbanes Consolidades – TUC** - l'Ajuntament de Vielha, mitjançant aquest document, realitza la proposta de delimitació de la Trama Urbana Consolidada de Vielha com a capital de comarca de la Val d'Aran.

Aquest document consta de:

- Memòria Justificativa
  Introducció
  Trama Urbana de Vielha
  Conclusió
- Documentació Gràfica del perímetre corresponent – escala 1/10000

Els Serveis Tècnics Municipals

Vielha a 18 de Maig de 2010

---

aprobacion iniciav Plen

2 6 MAYO 2010

ETH SECRETARI

INTRODUCCIÓ.

La singularitat de la Val d'Aran es fonamenta en els atributs derivats de la seva condició geogràfica i de la seva evolució històrica. En aquest sentit, cal constatar que la Val d'Aran és una comarca de muntanya, una comarca atlàntica, una comarca fronterera, una comarca allunyada i, relativament, aïllada i, finalment, una comarca amb una marcada personalitat històrica i cultural.

Les muntanyes de la Vall formen una barrera natural condicionant la seva climatologia i aïllament, d'aquí la inexistència, durant segles, de vies fàcils cap a Catalunya i Aragó. Això explica que el territori aranès estigui molt vinculat, de forma natural, seguint el curs del riu, a terres gascones i tingui una llengua i cultura occitana i que, per tot això, presenti clares diferències amb d'altres valls catalanes.

La característica principal de la Val d'Aran és, precisament, la seva acusada diferenciació respecte als territoris llimars dins del mateix Pirineu: respecte a la vessant nord, les diferències són marcades en els aspectes culturals i socials, mentre que són els elements físics els que la diferencien clarament de la vessant sud.

El territori de la Val d'Aran, s'estén bàsicament sobre la vall alta del riu Garona. Està orientat en bona part d'est a oest, la qual cosa resulta poc habitual als Pirineus, ja que la major part dels rius corren de nord a sud, perpendiculars a l'eix de la serralada; aquesta és una particularitat importat, tot i que ni de bon tros l'única, d'aquest espai singular.

La Val d'Aran està situada al bell mig de la zona axial de la serralada pirinenca, en la seva vessant nord, i fora, per tant, de la península Ibèrica.

La morfologia dels cims és típicament alpina, presentant crestes, circs i nombroses conques d'estanys. Hi trobem la circumstància particular - que no es torna a repetir en tota la serralada pirinenca - que la divisòria d'aigües corre en sentit N-S entre el tuc der Ome i el tuc de Saboredo, i crea, al pla de Beret, un punt d'indefinició, on s'obre un espai pla on una escassa distància separa la font de la Noguera (naixement de la Noguera Pallaresa, que va a parar al Mediterrani) i l'anomenat Uelh deth Garona (Ullal de la Garona), tradicionalment considerat com el naixement d'aquest gran riu atlàntic.

El tipus de relleu dominant és el glaciari, amb amplies valls en "U" de fons pla. Amb tot, el factor decisiu de l'especificitat aranesa és el clima, plenament atlàntic a les parts més baixes i de transició al mediterrani de muntanya a partir de Vielha i en les parts més altes.

L'aïllament en què ha viscut tradicionalment l'Aran ha fet que la seva història hagi estat molt condicionada per l'evolució de les comunicacions; la carretera que uneix la Vall amb França pel "Pont del Rei" és antiga, i enllaçava amb una xarxa de comunicacions que ja es trobava notablement desenvolupada des de finals del segle XIX, mentre que les comunicacions amb Catalunya i Aragó no es van solucionar fins ben entrat el segle XX.

Les activitats agropecuàries i l'aprofitament del bosc ha donat pas, als últims decennis, al turisme - Vielha és un municipi turístic des de la resolució del Director General de Comerç, Consum i Turisme des de l'any 1998 - atret per la bellesa del paisatge, la pràctica de l'excursionisme i l'esquí, els esports d'aventura i la seva riquesa monumental - sobre tot del romànic.

El procés de creació de la Val d'Aran com a espai turístic, s'inicia bàsicament a partir dels anys setanta, fonamentat en l'explotació dels recursos de la neu i pel paisatge, diferenciant-se d'altres comarques degut a la seva singularitat. Això ha possibilitat i determinat que el turisme sigui el factor bàsic de la seva dinamització econòmica i de l'organització de l'espai comarcal.

El turisme a la Vall ha sofert una evolució considerable diferent a la de la resta del Pirineu, atesa a la seva tradicional obertura cap a França i la dependència lògica que el flux turístic manté respecte a les infraestructures viàries. Això ha fet que èpoques diferents hagin tingut tipus de turisme molt diferenciats, si bé units pel fil conductor que suposa l'atracció per un entorn aïllat i singular; en principi amb un turisme exòtic pels francesos com excursionistes, passant per un turisme nacional e internacional degut a les estacions d'esquí de Baqueira i a la desapareguda de la Tuca, amb caràcter clarament urbà amb el primer remuntador que sortia del mateix nucli de Vielha – en la actualitat amb gestions per poder tornar a gaudir de la mateixa - i acabant amb un turisme mol més d'esport, entès i plenament acceptat, com a negoci, molt allunyat del romanticisme tradicional dels excursionistes.

TRAMA URBANA DE VIELHA.

El 13 de juliol de 1990, a través de la Llei 16/1990, sobre el règim especial de la Vall d'Aran, els aranesos vam veure reconeguts els seus drets històrics, dintre dels quals s'establia que el Conselh Generau d'Aran podia assumir, per delegació de la Generalitat de Catalunya, competències en les qüestions referents, entre d'altres coses, a l'ordenació territorial.

Avui per avui, tot allò que fa referència a l'urbanisme és potestat estrictament municipal. La vall d'Aran es regeix urbanísticament per unes Normes Subsidiàries i malgrat que es necessari avançar cap a un Pla General d'Urbanisme, la redacció d'aquest encara no ha estat demandada des del territori.

Cal recordar l'enorme singularitat que presenta aquest territori, tant per les seves condicions físiques com per la seva història i cultura. Les seves condicions diferencials en fan un territori autònom en molts aspectes, regit per les seves pròpies institucions, de llarga tradició.

La muntanya presenta uns atributs diferenciats respecte a altres espais geogràfics, amb grans altures, forts pendents, clima extrem, vegetació exuberant, que conformen uns components diferenciadors en la seva dimensió i forma. La Val d'Aran té solament un 6% de superfície, aproximadament, a una altura inferior a 1.000m, i el 30% superiors a 2.000m, comptant a més amb la seva situació geogràfica i el seu caràcter atlàntic i fronterer. El conjunt d'aquest components geonaturals conformen un medi limitador de l'activitat humana i del poblament, que ha condicionat la vida de la comarca durant tota la seva història.

El sistema urbà de Vielha es troba ubicat al sector axial de la serralada pirinenca, amb una orografia molt abrupta i el gradient altitudinal més ampli de Catalunya, de gairebé 2.500 m. En un territori reduït - 620 km² - i amb un dels percentatges de sòl planer més baixos d'entre tots els sistemes del l'Alt Pirineu - tant sols el 9% - s'hi concentra una població de, aproximadament, 10.000 habitants - en una superfície que correspon al 11% de l'àmbit de tota la Vall. En conseqüència, la densitat de població respecte el sòl planer és de les més elevades dins de l'Alt Pirineu.

La seva capital, Vielha, es troba a la zona central de la Val d'Aran, a la cruïlla on s'uneixen els rius Garona, provenint de les seves fonts en el Pla de Beret, i el riu Nere, provenint de les fonts del vessant sud, muntanyes d'Escunhau. Avui dia té una població censada de més de 5.000 habitants, la qual cosa representa, pràcticament, el 55% del conjunt de la població de la Comarca de la Val d'Aran.

L'evolució demogràfica de la Val d'Aran, amb un increment de població palès a partir de l'any 1991, s'ha anat concentrant en la seva capital Vielha degut, sobre tot, a la seva situació estratègica dins del Vall, en competència directa amb Baqueira, teixit urbà d'origen modern, situada a la part alta de la Vall, amb un assentament urbà especialitzat, principalment, en l'oferta turística.

La part central de la Vall, que s'eixampla amb la arribada del riu Nere, està ocupada pels nuclis de Vielha, amés de Betren i Gausac, que conformen un quasi continu urbà a l'entorn de la capital de la comarca. S'hi concentra població, activitat industrial, terciària - comerç, administració,....- i turística; s'hi barregen primeres amb segones residències. En els darrers temps ha crescut força a un costat i l'altre del riu Garona, així com al llarg de la carretera nacional CN-230, essent la part de la Vall millor comunicada, atès que es troba entre la part alta i la part baixa de la Vall, així com l'accés principal a la comarca mitjançant el nou túnel de Vielha.

És per això que el creixement de la ciutat de Vielha s'origina des de el seu casc antic, el qual es troba desenvolupat al voltant del Riu Nere fins al seu entroncament amb el riu Garona, des del qual, com ja hem dit, de forma natural es produeix el creixement de la ciutat - d'est a oest - sense saltar a l'altra banda del riu Garona.

El creixement a l'altra banda del riu es produeix amb el desenvolupament del Pla Parcial de "Eth Solan" per part de l'Institut català del Sòl, el qual, en una superfície superior a les 10 ha origina unes parcel·les per la construcció de habitatges amb densitats moderades, regint-se amb les Normes Subsidiàries, les quals han aconseguit mantenir l'arquitectura vernacle existent amb unes densitats mai superiors a 35 habitatges/hectàrea. Com a eix de l'actuació s'utilitza una nova variant de la carretera C-28, que permetrà ajudar a descarregar el trànsit que actualment congestiona el centre de la vila. L'actuació es completa amb una zona verda de ribera al llarg de la Garona i amb la connexió amb el viari del nucli central de Vielha a través de un nou pont.

L'activitat industrial a la comarca es troba, en gran part, repartida en petits tallers, molts dels quals se situen al centre històric de la ciutat de Vielha. Per la qual cosa es va realitzar una intervenció mitjançant el Pla Parcial de Mijaran, el qual es va centrar en la promoció d'un polígon industrial a la carretera de Vielha a Pont del Rei, dintre del qual es va construir un edifici de naus de lloguer, pensat per acollir unes instal·lacions adequades a tots els petits tallers i a les empreses comercials, així com una zona residencial d'habitatges amb la mateixa qualificació que en el Pla Parcial de "Eth Solan".

No hi ha dubte de la capacitat relativament modesta del territori aranès per allotjar grans creixements turístics. La forma de la Vall i els seus innegables valors paisatgístics fan impossible materialitzar grans projectes immobiliaris. De fet, el mateix nucli de Vielha o d'algunes de les altres poblacions permeten uns creixements moderats, i en tot cas sembla poc probable imaginar en un futur la repetició d'allò que al seu moment va representar la promoció de Baqueira.

CONCLUSIÓ.

Les Normes Subsidiàries de planejament de la Vall d'Aran aprovades definitivament i vigent des de l'any 1982, establiren els límits del sol urbà, sol urbanitzable i aquelles àrees classificades com a Reserva de Creixement.

Des d'aleshores i fins data d'avui s'ha produït el normal creixement urbanístic de la ciutat incorporant palatinament el desenvolupament de les àrees de Reserva de Creixement establertes i aquells sectors que la pròpia demanda ha incorporat com a sol urbà, representant, en aquests moments, la delimitació unitària i integral de la consolidació urbana.

Amb l'aprovació del diferents Plans Parcials, així com la seva gestió, desenvolupament i execució de la seva urbanització, aquests terrenys passen a pertànyer com SOL URBÀ CONSOLIDAT, segons article 30 del Decret Legislatiu 1/2005 del 26 de Juliol en el qual s'aprova el Text Refós de la Llei d'Urbanisme, considerant-se des de llavors per part d'aquests Serveis Tècnics com part de **Trama Urbana Consolidada de la ciutat de Vielha**, ja que existeix una continuïtat física, sense cap barrera no permeable, donant també continuïtat tant als edificis residencials com a la xarxa viària principal del municipi, facilitant la connexió urbana.

En l'actualitat està en procés de tramitació el Pla Parcial de Les Anglades, el Pla Parcial de Les Bodigues, i el Pla Parcial de Peu de Pistes – Tuca.

A la Vall d'Aran, com a altres àrees urbanes situades a Alta Muntanya, amb unes característiques de protecció especial i demografia controlada, pràcticament no existeix a dia d'avui cap àrea urbana, ni tan sols desenvolupament urbanístic, que estableixin grans densitats.

Els Serveis Tècnics Municipals

Vielha a 18 de Maig de 2010

---

aprobacion iniciau Plen

26 MAYO 2010

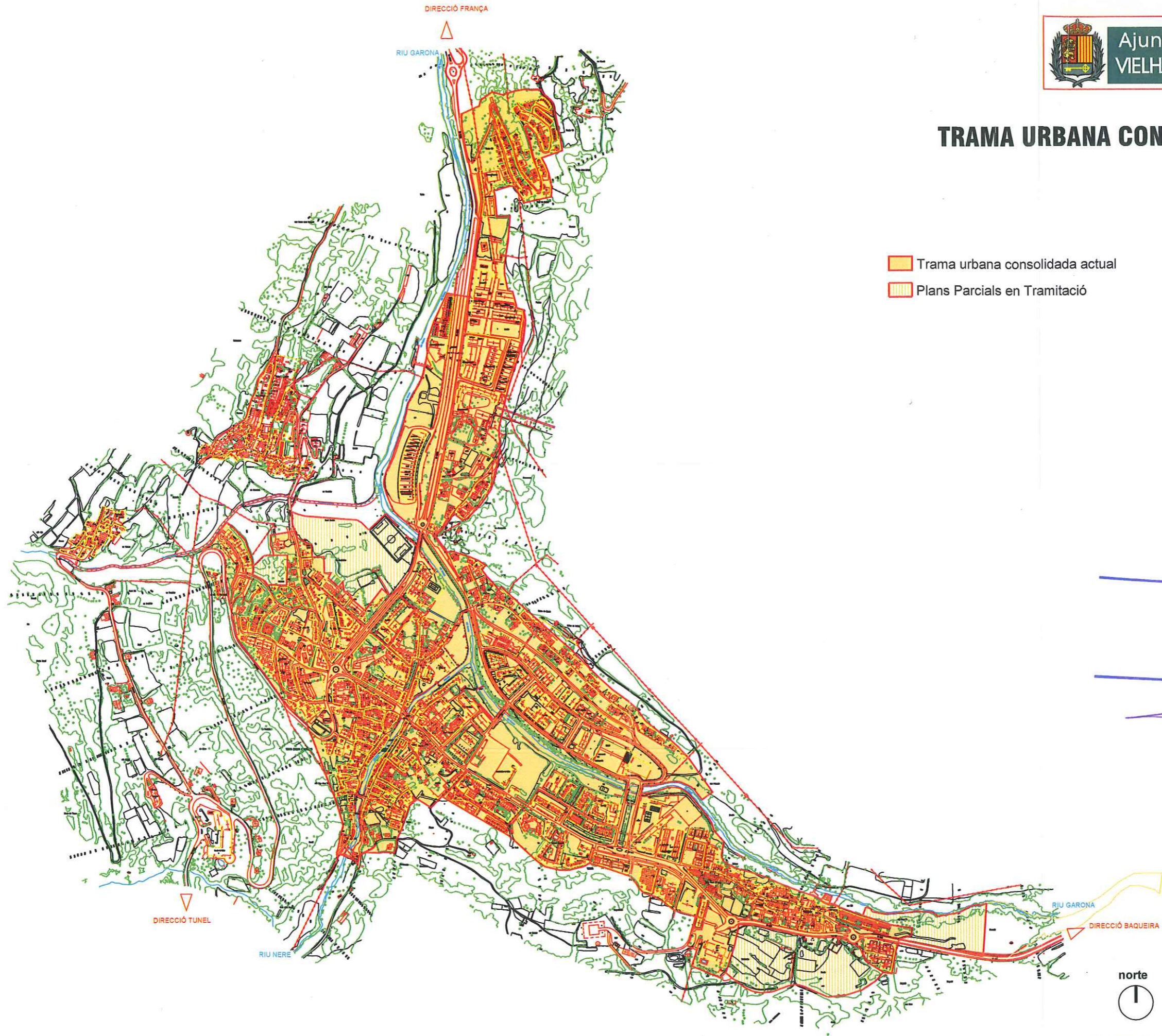
ETH SECRETARI

DOCUMENTACIÓ GRÀFICA DE LA TRAMA URBANA CONSOLIDADA DE VIELHA.

TRAMA URBANA CONSOLIDADA

aprobacion iniciau Plen

26 MAYO 2010

ETH SECRETARI

